

Сумський державний університет
Медичний інститут
Кафедра громадського здоров'я

Медична демографія

Ст. викладач
Сміянова О.І.

Термін "демографія" походить від грецького "демос" – народ і "графос" – опис. Сам термін «демографія» вперше з'явився в роботі французького природодослідника і математика Ахілла Гійяра «Елементи статистики людини, або Порівняльна демографія», що була видана у Парижі в 1855 р.

Демографія - це наука про народонаселення.

Як наука демографія зародилася значно раніше, а саме в 1662 р., коли побачила світ книжка англійського дослідника XVII ст. Джона Граунта «Природні та політичні спостереження ...». Дослідження Граунта були безпосередньо пов'язані з народженням політичної економії у формі «політичної арифметики», науки, що прагнула вивчати кількісні (точніше, статистичні) закономірності громадських явищ і процесів.

CAPTAIN JOHN GRAUNT

Одним із засновників українського народознавства був автор тексту Державного гімну України **Павло Платонович Чубинський (1839–1884). Він очолив експедицію Південно-Західного відділу Російського географічного товариства, яка вивчала етнографію і статистику України. На основі зібраного матеріалу в 1872–1878 рр. опублікував дослідження у семи книгах «Праці етнографічно-статистичної експедиції в Західно-Руський край».**

Теоретиком вивчення статистики населення є видатний український вчений, академік Михайло Васильович Птуха (1884—1961). В 1918 р. в Україні ним був заснований Інститут демографії, який він очолював до 1938 р. (в РРФСР-Росії подібний інститут був заснований тільки в 1930 році), одночасно він був професором Інституту народного господарства та інших вищих шкіл у Києві.

Демографія – наука, яка вивчає притаманними їй методами чисельність, розміщення та склад населення, їхні зміни, причини та наслідки цих змін, взаємозв'язок соціально-економічних факторів, що обумовлюють зміни в населенні; розкриває закономірності відтворення населення. Існує й більш загальне визначення демографії як історично сформованої науки, що вивчає суспільно-економічні закономірності відтворення населення в соціально-історичній обумовленості.

Медична демографія - це наука, яка вивчає вплив соціально-медичних факторів на процеси механічного і природного руху населення та розробляє рекомендації щодо поліпшення показників здоров'я населення.

Види джерел первинної демографічної інформації:

- перепис населення;
- поточний облік демографічних подій;
- спеціальні вибіркові обстеження;
- списки і реєстри населення.

Напрямки демографії

□ статика населення

□ динаміка населення

Статика населення вивчає чисельність і склад населення на певній території на певний момент часу

Статику населення характеризують:

- щільність;
- розміщення;
- соціальний склад;
- склад за статтю і віком;
- грамотність;
- освіта;
- національність;
- мова;
- культура.

Склад населення вивчається за низкою ознак:

- стать;**
- вік;**
- соціальні групи;**
- професії;**
- рівень освіти;**
- сімейний стан і т.д.**

Динаміка населення вивчає зміну
чисельності населення за певний період часу.

Динаміка населення підрозділяється на механічну і
природну:

Механічна - еміграція та іміграція.

Природна - народжуваність, смертність, природний приріст.

Міграція - це переміщення людей пов'язане, як правило, із зміною місця проживання.

Міграція буває:

Зовнішня - це міграція за межі своєї країни. До неї відносяться еміграція та імміграція.

Внутрішня - це міжрайонні переміщення, переселення з села в місто.

У 1894 р. шведський статистик і демограф А.-Г. Сундберг запропонував виділяти три типи вікової структури населення, що відрізняються одна від одної.

За віковим складом виділяють прогресивний, регресивний і стаціонарний типи вікових структур населення.

Прогресивним вважається тип, в якому частка дітей у віці від 0 до 14 років перевищує частку населення віком 60 років і старше.

Регресивний тип – це такий тип, коли частка населення у віці 60 років і старше перевищує частку дитячого населення.

Стаціонарним називається такий тип, коли частка дитячого населення дорівнює частці населення у віці 60 років і старше.

У середині ХХ століття в багатьох країнах почався процес **старіння** населення. За визначенням вчених-демографів **старіння населення** – це підвищення частки старих людей в загальній чисельності населення. Традиційно в вікову групу літніх людей включають осіб у віці 60 років і старше. Але з підвищенням середньої тривалості життя в більшості розвинених країн, таким віком вважають 65 років і старше.

Старіння населення є результатом тривалих демографічних змін, зрушень в параметрах відтворення населення, в першу чергу в народжуваності та смертності.

Визначальними особливостями сучасного вікового складу населення України є високий рівень постаріння – вона належить до **30 країн світу з найстарішим населенням.**

На початок 2017 року частка населення у віці старше **60 років складала **21%**.**

Україна належить до країн з високим рівнем старіння населення. В Україні старіння населення відбувається «знизу», тому що протягом тривалого періоду народжуваність скорочується, смертність в старших вікових групах залишається на високому рівні, а тривалість життя не підвищується. Середня тривалість життя в Україні на 9 років нижча, ніж у країнах Євросоюзу.

В розвинених країнах Європи і в Японії при низькому рівні народжуваності різко скоротилася смертність в старших вікових групах і зросла середня тривалість життя. За таких умов відбувається старіння населення «зверху».

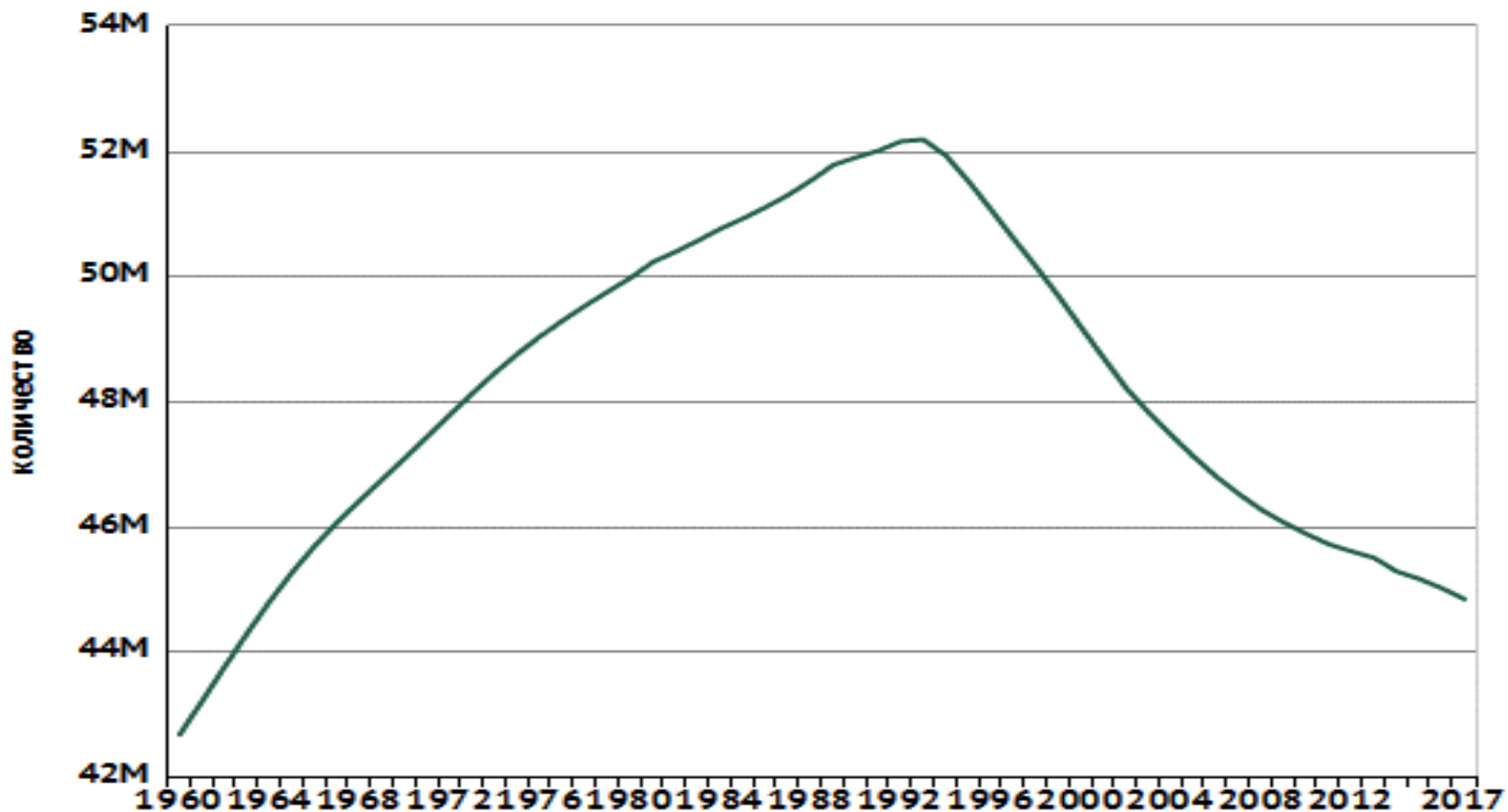
Старіння населення, що характеризується скороченням частки дітей і підвищенням частки старих людей, прямо впливає на рівень *демографічного навантаження*: коефіцієнт навантаження дітьми та підлітками знизився, а коефіцієнт навантаження особами старше працездатного віку, навпаки, збільшився.

Чисельність населення України неухильно скорочується впродовж останніх 25 років. Скорочення населення обумовлене переважно стійким природним зменшенням, тобто перевищенням числа померлих над числом народжених.

На сьогоднішній день несприятливий вплив на чисельність населення має також відкрита агресія Росії проти України.

Динаміка чисельності населення України

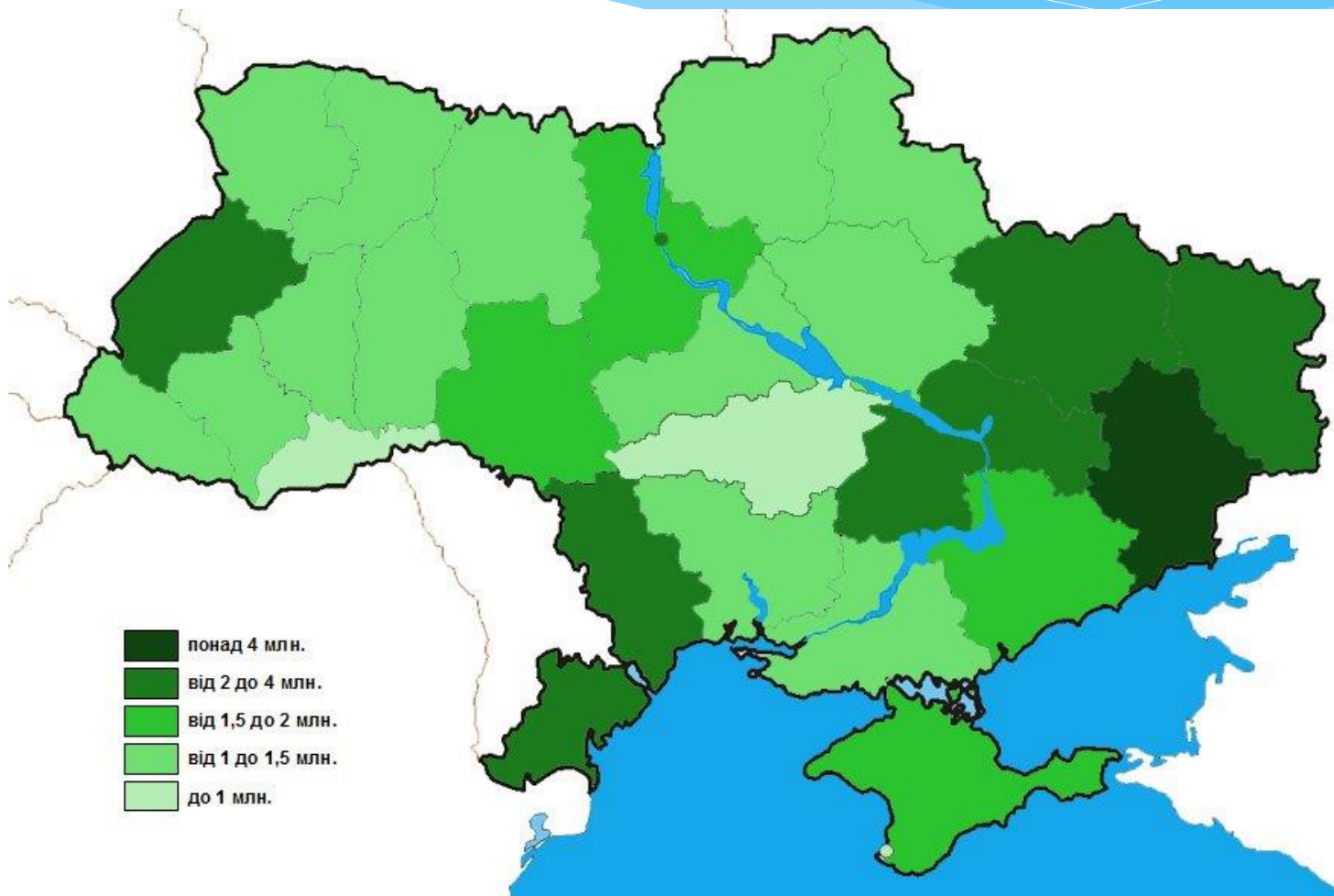
Станом на 1 січня 2019 року чисельність наявного населення України становила за попередніми даними 42 386 403 осіб (без врахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим і м. Севастополя).

Міське населення становило 69,2%, сільське — 30,8% (2017 р.).

Густота населення — 77,0 осіб/км² (2017 р.).

Джерело: Population Estimates and Projections, 2018

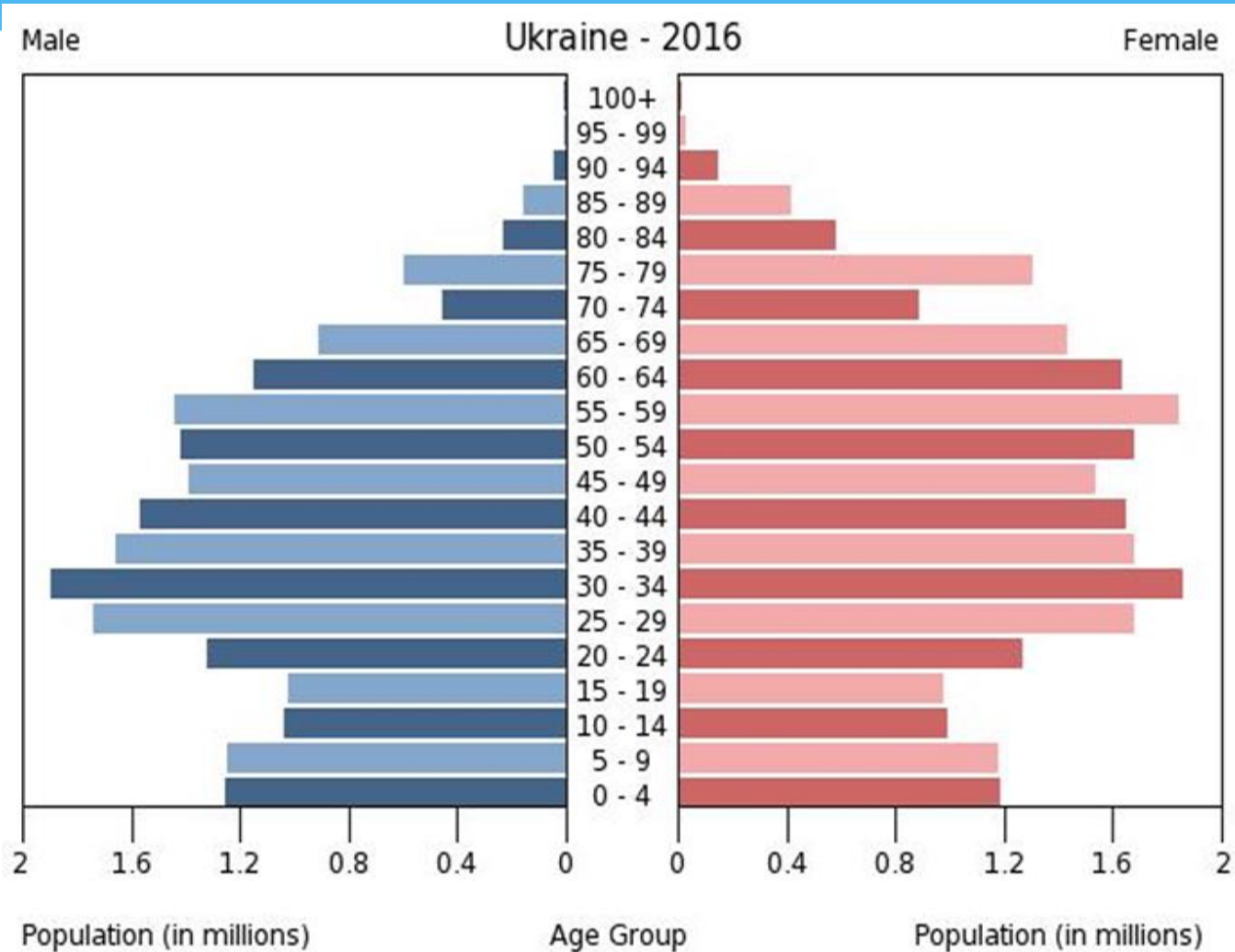
Густота населення України

Статевो-вікова піраміда населення України значною мірою деформована соціально-економічними катаклізмами. Для неї характерні деформовані, порвані краї і дуже сильна асиметрія чоловічої та жіночої частин.

Доля жіночого населення в Україні в 2017 р. складала **53,8 %**, тобто переважала долю чоловічого населення – **46,8%** відповідно.

Статевो-вікова піраміда населення України, 2016

Головна і найбільш яскрава ознака змін вікової структури населення України – старіння населення, яке проявляється в зростанні частки літніх людей і зниженні частки молодих людей. У цілому процес старіння населення в Україні відбувається приблизно так само, як і в інших розвинутих країнах, з тією лише різницею, що через деформованість української вікової піраміди динаміка вікових груп, особливо середніх – від 20 до 60 років, – має хвилеподібний характер, чого майже не спостерігається в країнах Західної Європи.

Вікова структура населення України, станом на 2017 рік, має такий вигляд:

- ▶ населення віком до 14 років — 15,5 %;**
- ▶ населення у віці 15-64 роки — 68%;**
- ▶ населення у віці 65 років і старші — 16,5 %**

Джерело: Population Estimates and Projections, 2018

Рівень народжуваності в Україні, станом на 2017 рік, дорівнював **10,3 ‰** (189-те місце у світі). Рівень смертності в Україні 2017 року становив **14,4 ‰** (5-те місце у світі). Незважаючи на позитивну динаміку, загальний рівень смертності в Україні залишається найвищим в Європі.

Природний приріст населення в Україні в 2017 році був негативним — **-0,41%**. (депопуляція) (220-те місце у світі).

Джерело: Population Estimates and Projections, 2018

Очікувана середня тривалість життя в Україні потроху збільшується і 2017 року становила 72,1 року (150-те місце у світі), для чоловіків — 67,4 року, для жінок — 77,1 року.

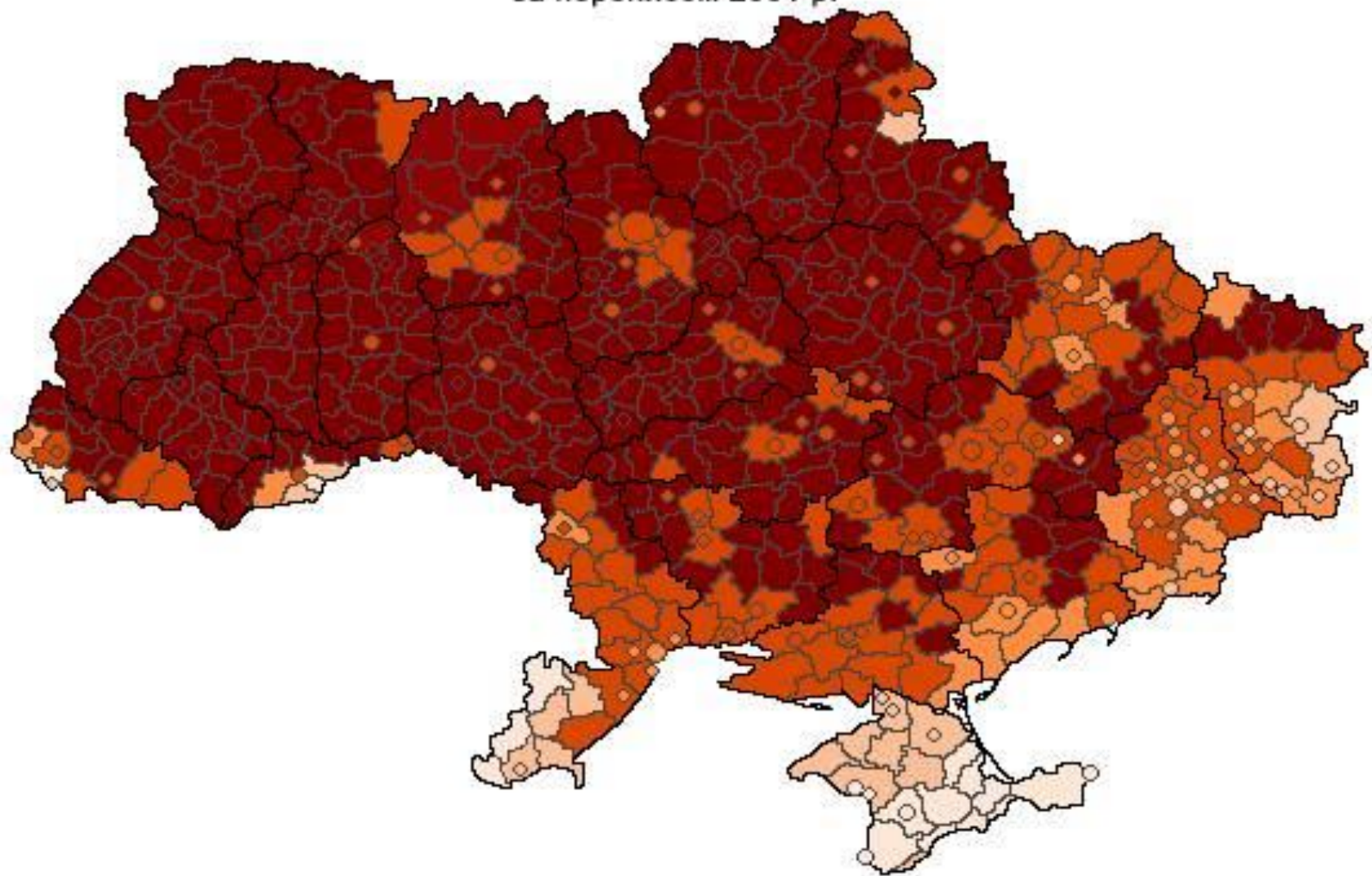

**За національним складом
Україна відноситься до
мононаціональних держав.
Українці становлять
абсолютну більшість
населення України.
Більшість українців
проживає на своїх етнічних
землях, де сформувався
український народ.**

Частка українців у населенні за переписом 2001 р.

25% 50% 70% 90%

За даними першого всеукраїнського перепису населення 2001 року, в Україні проживало **37,5** млн українців, або **77,8%** від загальної чисельності населення держави.

Українці становлять абсолютну більшість (**понад 90%**) у **13** з **27** регіонів України та переважну більшість (**70-90%**) — в **7** регіонах.

Частка українців знижується до **60%** лише у двох областях Донбасу та Одеській області. Тільки в Автономній Республіці Крим частка українців не досягала **50%** і становила **24,3%**.

Майже моноетнічною є Тернопільська область, у якій українці становлять **97,8%** населення області.

У своїй практичній діяльності лікар має відношення до факту реєстрації *демографічних подій* (оформлення медичних свідоцтв про народження та смерть).

Дані медичної демографії необхідні для характеристики здоров'я населення. В зв'язку з цим лікар повинен володіти методикою обчислення та оцінки демографічних показників.

Народжуваність

Народжуваність - це соціально-біологічна категорія, в основі якої лежать біологічні чинники. Це здатність організму до відтворення потомства. Народжуваність залежить також від соціально-економічних причин.

Народжуваність

Для визначення
інтенсивності
процесів
народжуваності в
медицині ми
використовуємо
статистичні
коефіцієнти -
*загальний і
спеціальні.*

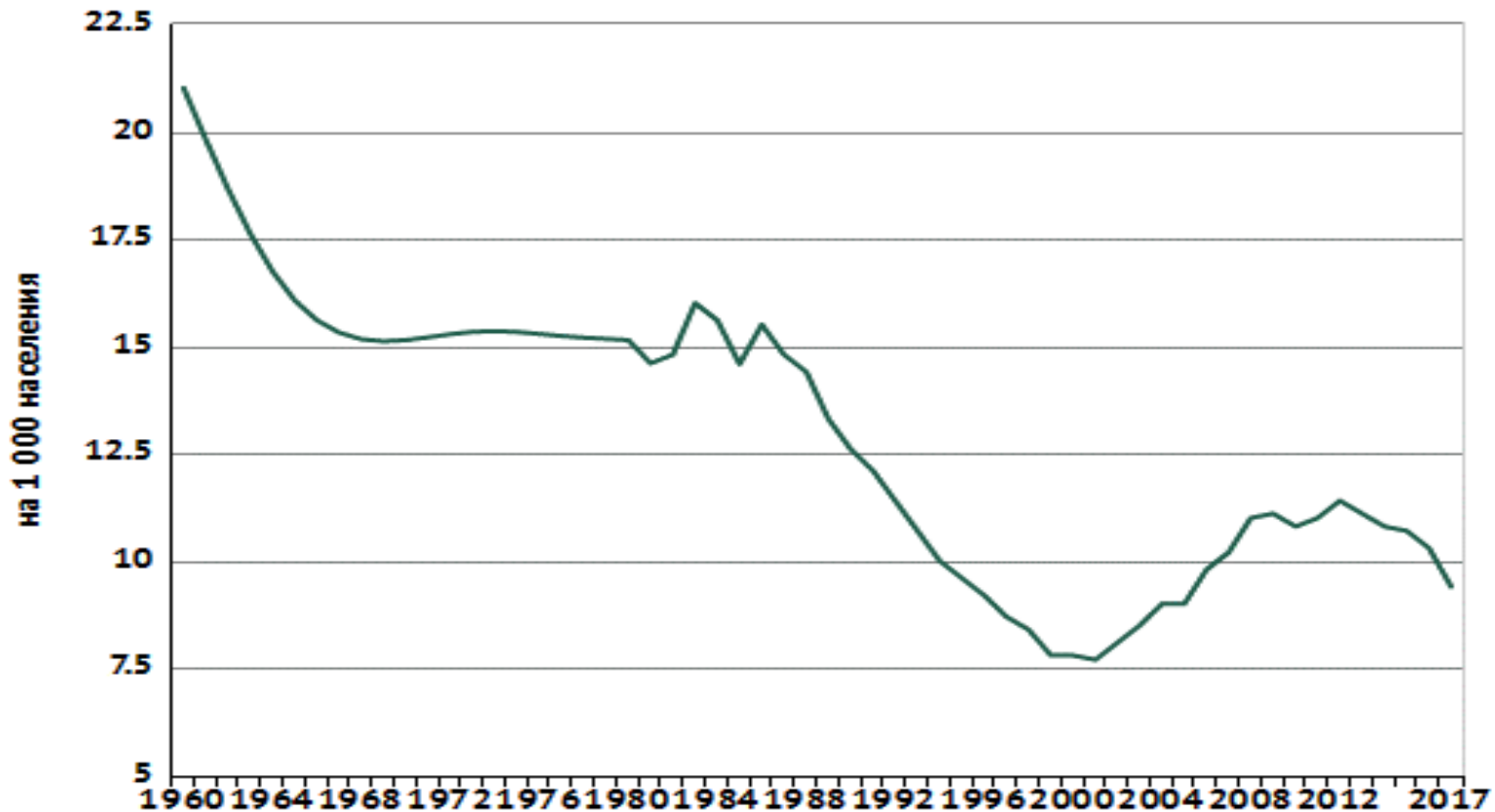

Загальний показник народжуваності - це число народжених живими на 1000 населення за рік.

Приклад розрахунку показника:

$$\frac{\text{Число} \cdot \text{народжених} \cdot \text{живими}}{\text{Населення} \cdot \text{за} \cdot \text{рік}} \bullet 1000$$

Динаміка показника народжуваності в Україні

Документом, на
 підставі якого
 розраховується
 показник
 народжуваності, є
**"Медичне свідоцтво
 про народження"**
 (ф. № 103/о).

Назва міністерства, іншого центрального органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, у сфері управління яких перебуває заклад, _____	МЕДИЧНА ДОКУМЕНТАЦІЯ Форма первинної облікової документації № 103/о ЗАТВЕРДЖЕНО Наказ МОЗ України 08.08.2006 № 545
Найменування та місцезнаходження закладу, відповідальні особи якого заповнили повідомлення, _____	
Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ _____	
МЕДИЧНЕ СВІДОЦТВО ПРО НАРОДЖЕННЯ № _____	
(видається для реєстрації в органах реєстрації актів цивільного стану)	
Дата видачі " ____ " _____ 20____ р.	
І. Я, лікар (фельдшер, акушерка) _____ (прізвище, ім'я, по батькові)	
чим підтверджую, що у громадянки _____ (прізвище, ім'я, по батькові)	
яка проживає за адресою: держава _____, республіка, область _____	
район _____ населений пункт _____	
вулиця _____ уд. № _____ в. № _____ в _____ (найменування лікувального закладу, удома, іншому місці)	
народилась: рік _____ місяць _____ число _____ година _____	
дитини: хлопчик, дівчинка (підкреслити) вагою _____ грамів	
ІІ. Спеціальні відомості:	
1. Дитина народилась: доношена, недоношена, переношена (підкреслити), на _____ тижні вагітності.	
2. Дитина народилась при одноплідних пологах, першим із двійні, другим із двійні, при багатоплідних пологах (підкреслити).	
3. Яка за рахунком дана вагітність _____	
4. Які пологи за рахунком _____	
5. Скільки у матері живих дітей _____	
6. Дата останніх пологів (місяць, рік): _____	
7. Число попередніх вагітностей, які закінчилися: народженням живої дитини _____, мертвнонародженням _____, мимовільним викидне _____, штучним абортom _____.	
8. Чим закінчилась попередня вагітність: народженням живої дитини, мертвнонародженням, мимовільним викидне, штучним абортom (підкреслити).	
9. Батьки дитини перебувають: у зареєстрованому шлюбі, мати дитини в зареєстрованому шлюбі не перебуває (підкреслити).	
10. Якщо батьки відносяться до осіб, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, указати категорію та серію посвідчення:	
а) мати: категорія _____ серія _____;	
б) батько: категорія _____ серія _____.	
Підпис лікаря (фельдшера, акушерки) _____	
З вищевикладеним згодна _____ (підпис)	
Підпис одержувача свідоцтва _____ (прізвище, ім'я, по батькові матері) _____ (підпис)	
_____ (прізвище, ім'я, по батькові) _____ М.П. _____ (підпис)	
До відома батьків: Згідно із статтею 144 Сімейного кодексу України реєстрація дитини в органах реєстрації актів цивільного стану обов'язкова і повинна бути проведена не пізніше одного місяця з дня народження дитини.	

Спеціальні показники:

Показник **загальної плідності або фертильності** - це число народжених живими на 1000 жінок фертильного (дітородного) віку (15-49 років).

$$\frac{\text{Число} \cdot \text{народжених} \cdot \text{живими}}{\text{Кількість} \cdot \text{жінок} \cdot \text{репродуктивного} \cdot \text{віку}} \cdot 1000$$

Спеціальні показники:

Сумарний показник відтворення – середня кількість дітей, що їх народжує жінка протягом фертильного віку.

Брутто-коефіцієнт відтворення – середня кількість дівчаток, народжених жінкою протягом фертильного періоду.

Нетто-коефіцієнт відтворення – кількість дівчаток, народжених у середньому однією жінкою за весь репродуктивний період її життя, що досягли дітородного віку.

Оцінка рівня народжуваності:

10-15 ‰

низький

15-25 ‰

середній

25-30 ‰

високий

>30 ‰

дуже високий

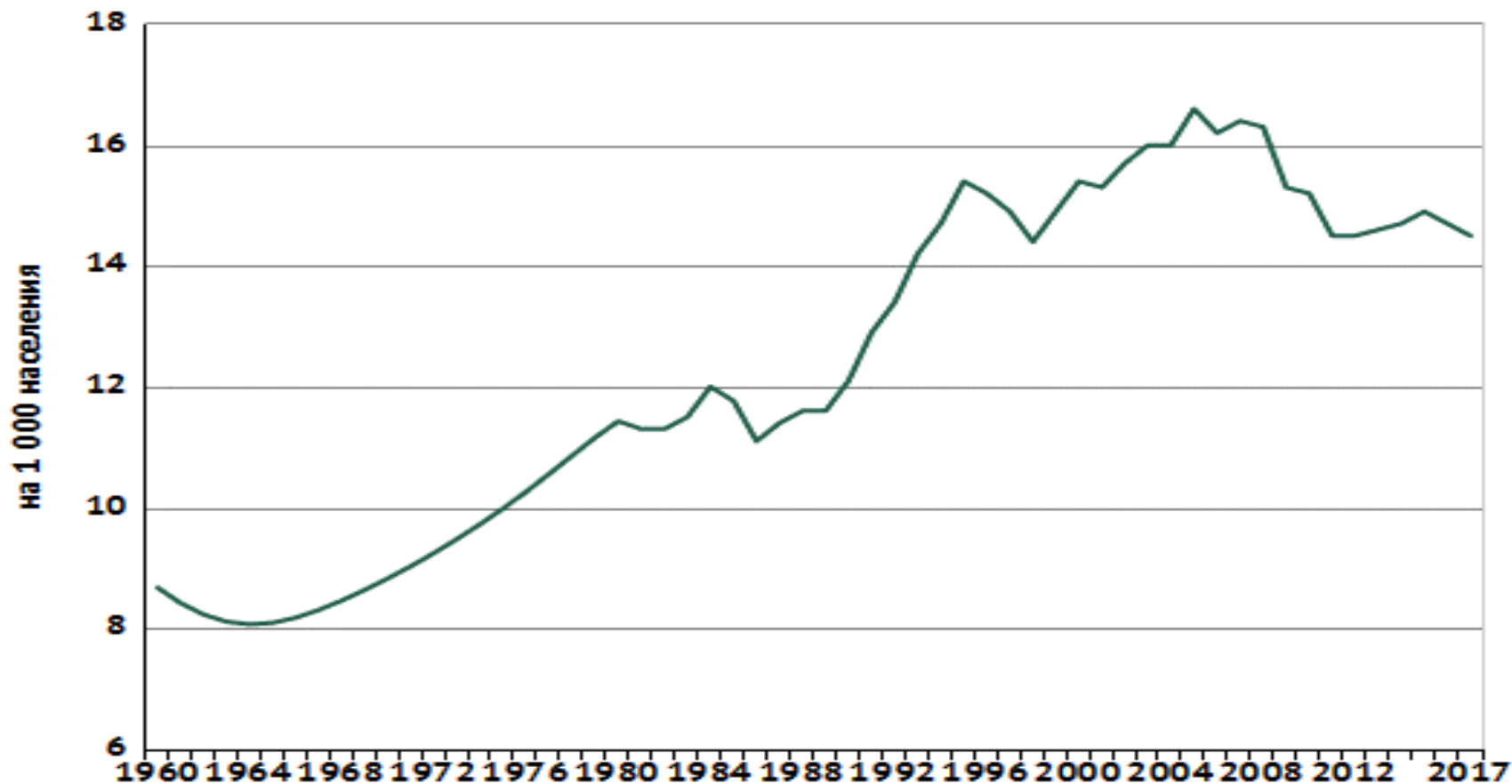
Смертність населення

Загальну характеристику смертності дає коефіцієнт загальної смертності.

Коефіцієнт загальної смертності - число померлих за рік на 1000 населення.

$$\text{Коефіцієнт загальної смертності} = \frac{\text{число померлих}}{\text{населення за рік}} \cdot 1000$$

Динаміка показника смертності в Україні

Особливості показників смертності

- Коефіцієнт загальної смертності залежить від вікового складу населення.
- Більш точними є показники смертності за окремими групами: за статтю та за віком.
- Найбільш високий ризик загибелі має дитина в перші години, дні і тижні життя.
- Найнижчий показник смертності спостерігається у населення у віці 5-25 років.
- Після 25 років йде поступове зростання показника.
- Найбільш висока смертність спостерігається у віці 60 років і вище.
- Рівень смертності вище у чоловіків порівняно з жінками, і у сільських жителів у порівнянні з міськими.

Оцінка рівня смертності:

до 10 ‰

низький

10 – 15 ‰

середній

15 – 25 ‰

високий

>25 ‰

дуже високий

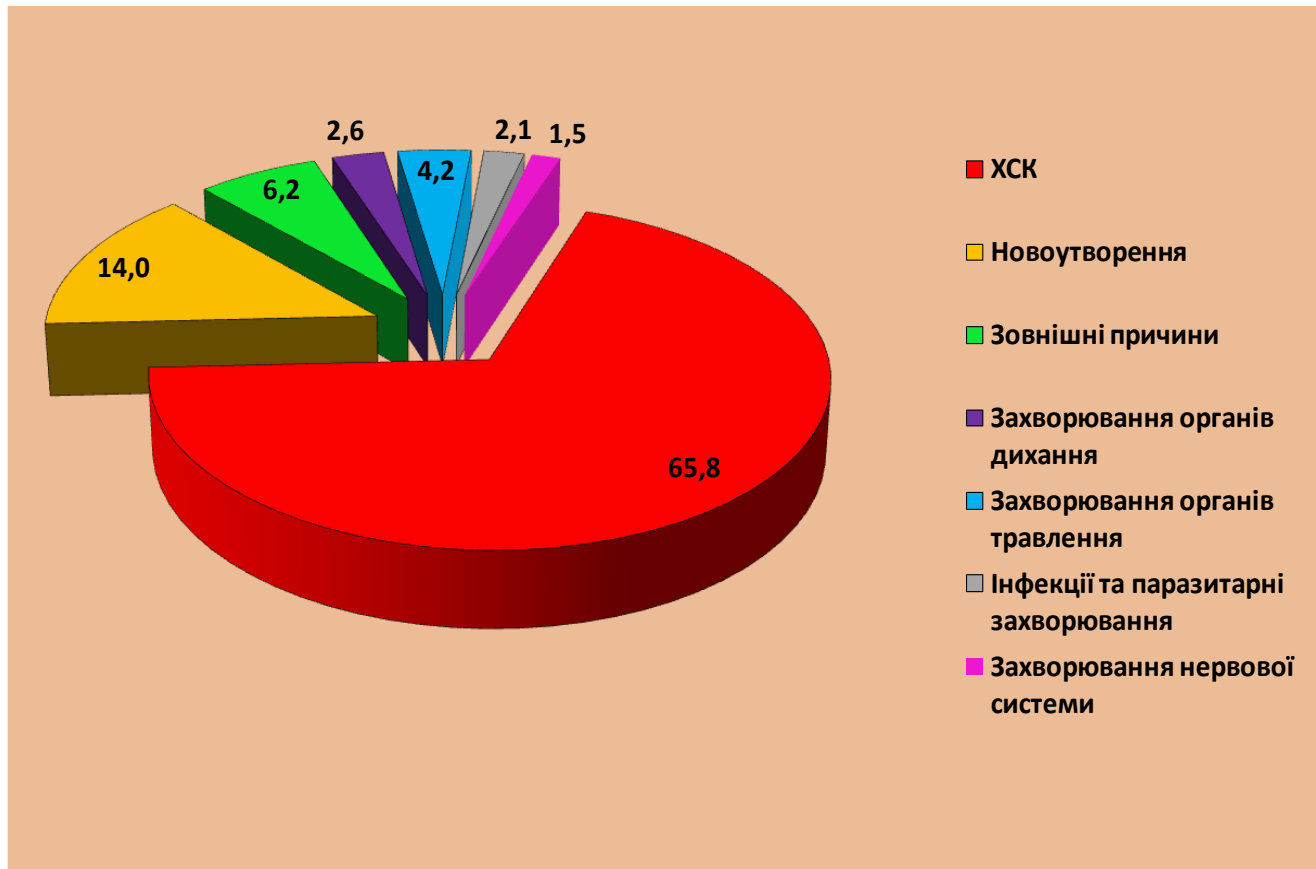

Реєстрація випадків смерті проводиться органами РАГСУ на основі наступних документів:

- ✓ лікарське свідоцтво про смерть (ф. № 106/о);**
- ✓ - лікарське свідоцтво про перинатальну смерть (ф. № 106-2/о);**
- ✓ - фельдшерська довідка про смерть (ф. № 106-1/о).**

Сучасна структура смертності населення України поєднує в собі елементи традиційної та сучасної структур патологій, у якій високий рівень смертності від ендогенних захворювань (хвороби системи кровообігу і новоутворень) межує з не менш значущою смертністю від екзогенних причин (нещасні випадки, травми та отруєння, інфекційні хвороби, хвороби органів дихання та травлення). Майже **86% всіх смертей в Україні припадає на 3 основні класи: хвороби системи кровообігу, новоутворення та травми.**

Причини смертності в Україні (2017 р.)

Смертність дітей віком до 1 року (малюкова смертність) є одним з найчутливіших показників соціально-економічного розвитку суспільства в цілому, характеризуючи рівень доходів населення, безпеку життєдіяльності, рівень освіти і культури, ефективність профілактики, доступність і якість медичної допомоги.

Коефіцієнт малюкової смертності є не тільки ключовим показником стану здоров'я та виживання дітей, а й показником ефективності та справедливості у забезпеченні державними послугами.

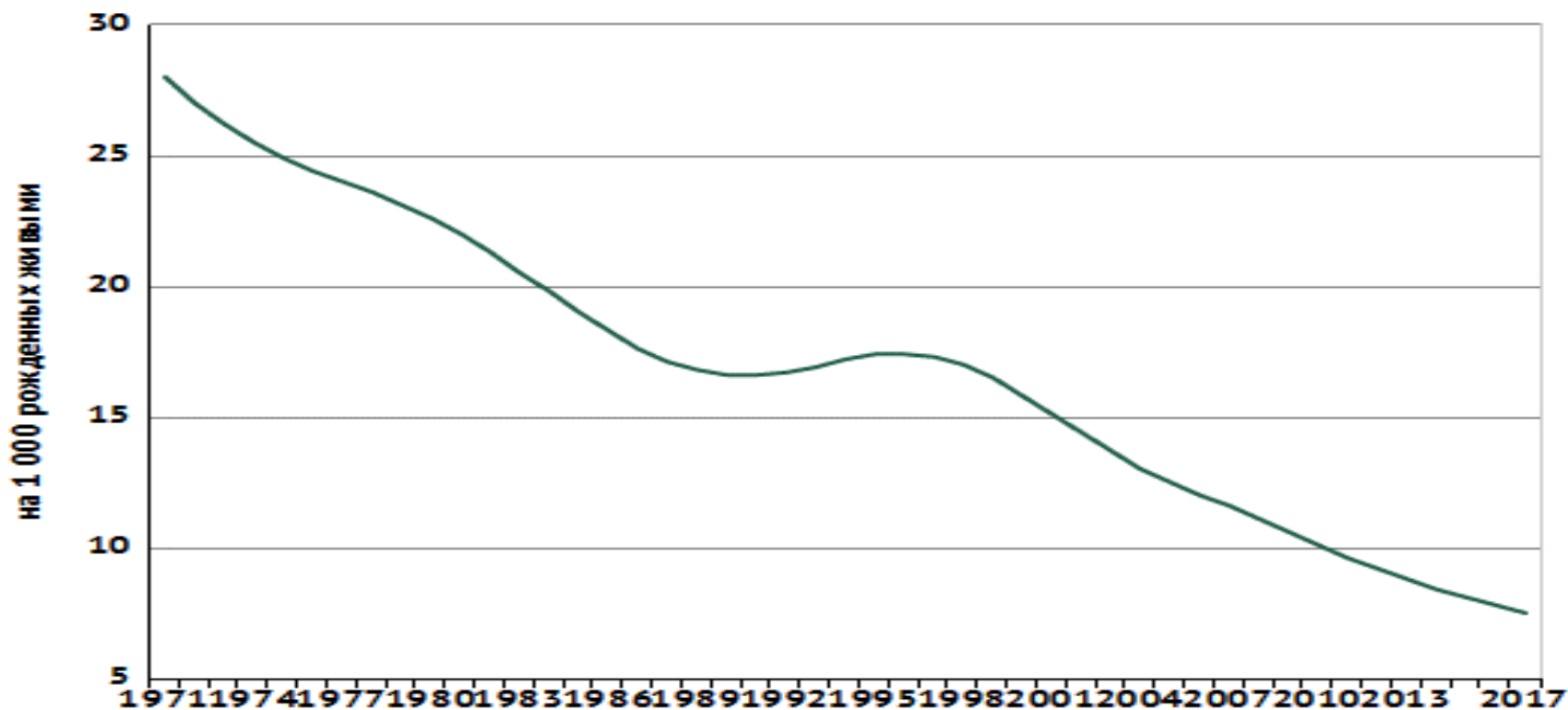
Малюкова смертність

У практичній охороні здоров'я для обчислення малюкової смертності використовується формула, рекомендована ВООЗ:

Число дітей до 1 р., померлих у минулому р.
_____ *x 1000* +
Число живонароджених в минулому році

Число дітей до 1 р., померлих у поточному р.
_____ *x 1000*
Число живонароджених в поточному році

Динаміка показника малюкової смертності в Україні

Оцінка рівня малюкової смертності:

до 6 ‰

дуже низький

6 – 15 ‰

низький

15 – 30 ‰

середній

30 - 60 ‰

високий

>60 ‰

дуже високий

Показник малюкової смертності в Україні в 2017 р. склав 7,5 ‰

Період першого року життя дитини можна поділити на **2 періоди:**

- **неонатальний**, період, що починається з моменту народження дитини і триває до закінчення 28 повних діб після народження.
- **постнеонатальний**, період, що починається з 29 доби життя і триває до 1 року.

Неонатальний період об'єднує два підперіоди:

1. Ранній неонатальний період (від народження до 7-ї доби – 168 год). У цей час спостерігаються пограничні стани: фізіологічний катар шкіри, фізіологічна жовтяниця, фізіологічна втрата маси тіла, сечокислий інфаркт, статевий криз, а також виявляються аномалії розвитку, фетопатії, спадкові захворювання, гемолітична хвороба при антигенній несумісності крові матері та плода, клінічні прояви пологової травми, асфіксії, наслідки внутрішньоутробного інфікування або інфікування під час пологів, прояви аспіраційного синдрому; гнійно-септичні захворювання, вірусні ураження кишечника та дихальних шляхів; синдром дихальних розладів внаслідок незрілості легеневої тканини та гіпертензії малого кола кровообігу.

Неонатальний період об'єднує два підперіоди:

2. Пізній неонатальний (від 7-ї до 28-ї доби життя – 21 день). Період відновлення після перенесених дезадаптаційних синдромів.

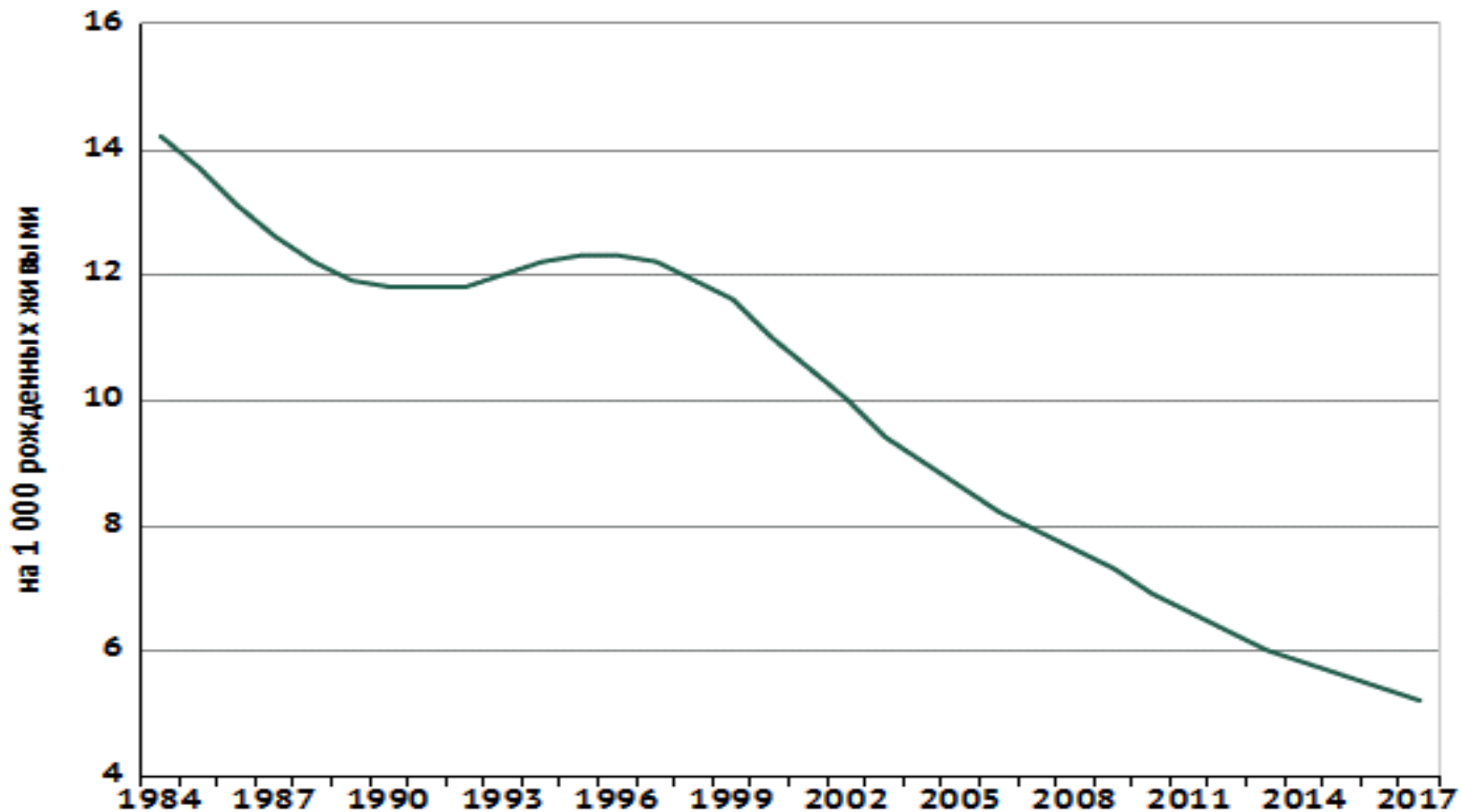

Причини малюкової смертності

У структурі смертності немовлят перше місце посідають стани, що виникли в перинатальному періоді; на другому – природжені вади розвитку, на третьому -хвороби органів дихання, на четвертому – нещасні випадки, отруєння, травми.

Ризик смерті для немовлят найбільший у **неонатальному** періоді, при цьому він піддається найважче контролю та зниженню, оскільки пов'язаний з важкокерованими на сьогодні ендогенними чинниками.

Динаміка неонатальної смертності в Україні

Причини малюкової смертності

Якщо смертність немовлят на першому місяці життя в переважній більшості випадків спричиняється станами, що виникають у перинатальному періоді (приблизно 2/3) і вродженими аномаліями (більш ніж на 1/4), то за межами першого місяця серйозною загрозою життю немовлят є, перш за все, захворювання органів дихання (20% всіх випадків смерті в постнеонатальному періоді), інфекційні та паразитарні хвороби (майже 15%), травми в результаті нещасних випадків (майже 10%).

За періодами першого року життя виділяють наступні показники малюкової смертності:

1) **рання неонатальна смертність** (смерть дітей на першому тижні життя):

$$\frac{\text{Число} \cdot \text{дітей, померлих} \cdot \text{у} \cdot \text{віці} \cdot 0 - 6 \cdot \text{днів} \cdot (168 \cdot \text{годин})}{\text{Число} \cdot \text{народжених} \cdot \text{живими}} \bullet 1000$$

2) **неонатальна смертність** (смерть дітей на першому місяці життя):

$$\frac{\text{Число} \cdot \text{дітей, померлих} \cdot \text{у} \cdot \text{віці} \cdot \text{до} \cdot \text{одного} \cdot \text{місяця} \cdot (0 - 27 \cdot \text{днів})}{\text{Число} \cdot \text{народжених} \cdot \text{живими}} \bullet 1000$$

За періодами першого року життя виділяють наступні показники малюкової смертності:

3) пізня неонатальна смертність (смерть з 7-го по 27-й день життя):

$$\frac{\text{Число дітей, померлих на 2-у, 3-у, 4-у тижнях життя}}{\text{Число народжених живими}} \bullet 1000$$

4) постнеонатальна смертність (смерть дітей у віці старше одного місяця до виповнення їм одного року життя):

$$\frac{\text{Число дітей, померлих у віці старше одного місяця}}{\text{Число народжених живим}} \bullet 1000$$

В Україні смерть дітей протягом *першого тижня* життя реєструється у **80%** випадків смерті дітей першого місяця, смерть протягом *першого місяця* – близько у **70%** випадків всієї малюкової смертності.

Велике практичне значення для оцінки регіональних особливостей смертності немовлят має визначення **співвідношення між неонатальною та постнеонатальною смертністю у відсотках. Для цього визначають питому вагу неонатальної смертності в загальній смертності немовлят.**

Цей показник дає можливість визначити так званий тип смертності немовлят.

Типи смертності немовлят:

А - на першому місяці життя помирає більше ніж 50% з загального числа померлих на першому році життя.

В - на першому місяці життя помирає від 30% до 49% з загального числа померлих на першому році життя.

С - на першому місяці життя помирає менше ніж 30% з загального числа померлих на першому році життя.

Якщо розглядати два крайніх типи А та С, то при типі А більша частина дітей помирає на першому місяці життя від станів, що виникли в перинатальному періоді, тобто ці діти часто знаходяться в дуже важкому незворотному стані. В той же час при типі С переважна частина дітей помирає в постнеонатальному періоді. Провідними причинами їх смерті є хвороби органів дихання, травми та інфекційні захворювання, які необхідно попереджувати та можна лікувати.

Наявність типу смертності С при навіть незначних рівнях смертності немовлят свідчить про недоліки в організації лікувально-профілактичної допомоги дітям першого року життя.

За світовими оцінками питома вага неонатальної смертності на рівні **70-80 % вважається ознакою високого ступеня соціального контролю за смертністю немовлят. Нині такі показники зафіксовані в тих розвинутих країнах світу, що мають найнижчі рівні смертності немовлят.**

В Україні на неонатальний період припадає біля **70 % випадків смерті немовлят.**

Перинатальна смертність

В оцінці здоров'я дітей першого року важливим є показник перинатальної смертності.

Число дітей, що народилися мертвими +
число дітей, що померли протягом перших семи днів   x 1000
Число дітей, що народилися живими та мертвими

Загальний показник перинатальної смертності в Україні
(2017 р.) - 8,8 ‰.

Перинатальний період складається з 3 періодів:

- антенатальний (з 22 тижнів вагітності до пологів);**
- інтранатальний (період пологів);**
- постнатальний (перші 168 годин життя), який відповідає ранньому неонатальному періоду.**

Основні причини смерті в перинатальному періоді:

- ускладнення з боку плаценти, пуповини та оболонок плода;
- ускладнення вагітності у матері (токсикози, передчасне вилиття навколоплідних вод);
- захворювання чи стани дитини (плода), що стали причиною смерті (асфіксія, респіраторні стани), природжені аномалії.

Н.В.! За статистикою діти чоловічої статі помирають на 30% частіше, ніж жіночої.

Мертвонароджуваність

За визначенням ВООЗ, в поняття **мертвонароджуваність** включаються всі випадки смерті плода та новонародженого з масою тіла 500 г і більше (або, якщо маса тіла при народженні невідома, - довжиною тіла 25 см і більше, або терміном вагітності 22 тижні і більше).

$$\frac{\text{Число} \cdot \text{мертвонароджених}}{\text{Число} \cdot \text{народжених} \cdot \text{живими} \cdot \text{і} \cdot \text{мертвими}} \bullet 1000$$

Материнська смертність

Показник материнської смертності:

число померлих вагітних (з початку вагітності), роділь,
породіль протягом 42 днів після припинення вагітності

число живонароджених

x 100 000

Структура причин материнської смертності:

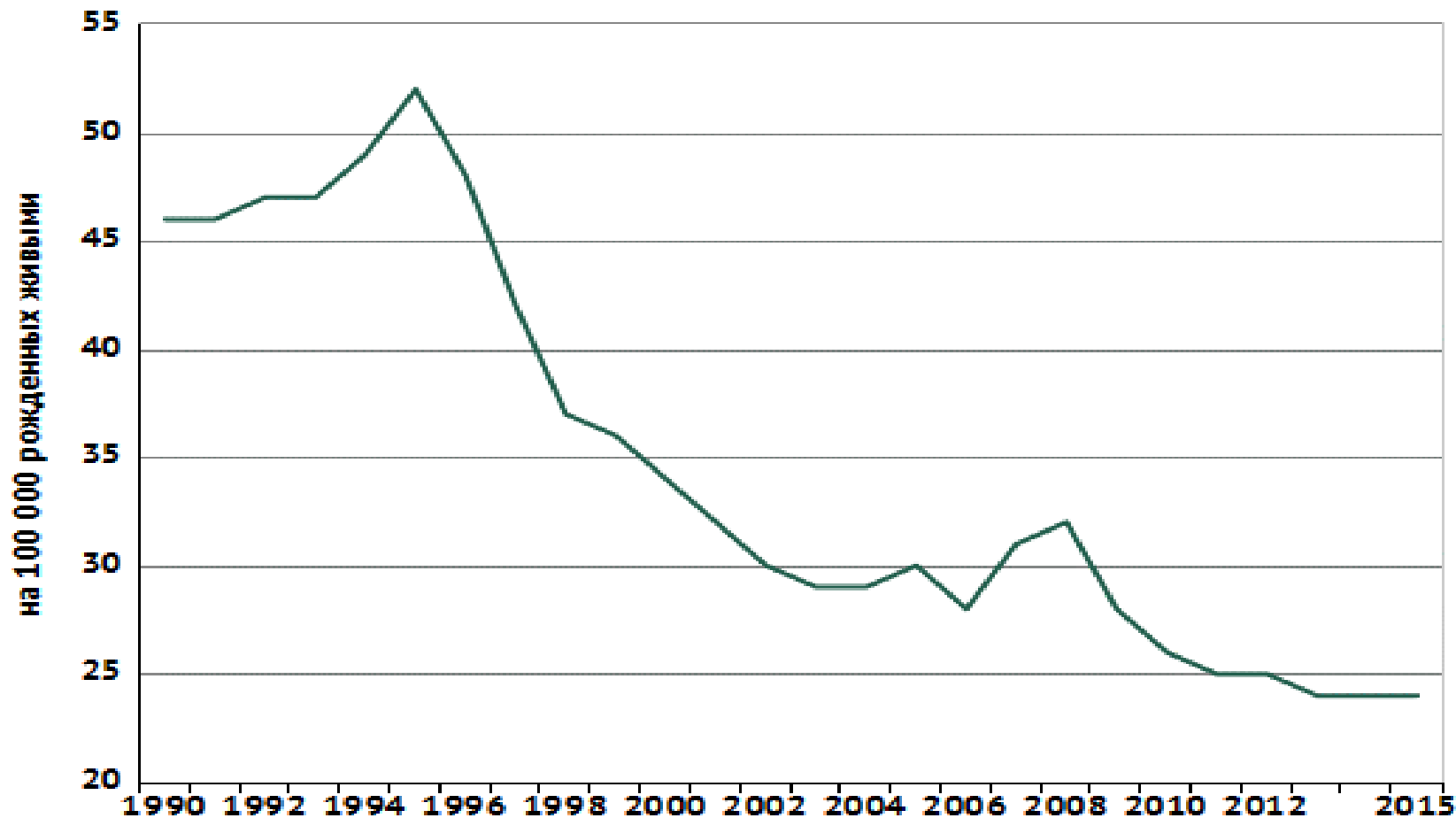
число вагітних, роділь та породіль, померлих
від даної причини

загальне число вагітних, роділь та породіль,
померлих від усіх причин

x 100 %

Динаміка показника материнської смертності в Україні

Основні причини материнської смертності:

Майже третина материнських втрат обумовлена екстрагенітальною патологією (до 30%).

Це свідчить про низький рівень соматичного здоров'я жінок до вагітності. Фактором ризику материнської смертності також є ранні пологи.

Основні причини материнської смертності:

Акушерські причини: токсикози вагітності, аборти (в першу чергу прведені поза лікувальними закладами), кровотечі під час вагітності та пологів, позаматкова вагітність, недогляд, помилки у лікуванні та веденні вагітності та пологів.

NB! Більшість причин материнської смертності є керованими.

Загальний показник материнської смертності

- В Україні – 24,0
- В Європейському регіоні – 15,1
- В Євросоюзі – 6,33

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

